

SAMEN LENIG richting de Omgevingswet

NOVEMBER 2017

De invoering van de Omgevingswet vraagt om een programmatische aanpak van samen ontwikkelen, beproeven, zo nodig bijstellen en vervolgens invoeren. In de gemeente Katwijk wordt vol energie gewerkt aan de invoering van de Omgevingswet. Annette van Beelen (HRM adviseur), Wouter de Boer (programmamanager Omgevingswet) en Jan den Hollander (organisatieadviseur) werken in een speciaal voor het programmateam ingerichte ruimte. Aan de wanden hangen grote posters waarop het proces en de voortgang van de invoering in beeld gebracht wordt. Het programmateam heeft de kelder van het gemeentehuis tot haar beschikking en aan de wand hangt een prachtig overzicht van alle acties voor en door de verschillende teams.

AGILE EN SCRUM ALS BASIS

Op 1 januari 2021 moet de invoering klaar zijn voor de wet. We kunnen veel leren van de aanpak van ICT-bedrijven, bekend als Agile en Scrum, voor het bewaken van de samenhang en voortgang. De uitdaging blijft daarbij hoe je flexibel blijft.

Wouter de Boer legt uit dat Agile en Scrum de basis zijn van waaruit gewerkt wordt. “Met deze werkwijze worden alle aspecten van de invoering van de Omgevingswet meegenomen. Er is overzicht over openstaande en afgeronde acties. De verschillende ontwikkelteams komen wekelijks bijeen in deze ruimte om te bespreken wat er moet gebeuren en gaan meteen een paar uur samen aan de slag. Ze beoordelen direct hun successen en hun blunders. Scrum en Agile geven energie en het proces is heel transparant. Zelfs een fout is dan een succes, want het brengt je dichterbij het optimale resultaat. Als je je kennisgrens verlaat, ga je innoveren. En dat is precies de bedoeling.”

“Er zijn veel opgaven die we als gemeente niet alleen kunnen realiseren. Werk integraal, gebiedsgericht, geef ruimte aan de initiatiefnemer, zorg voor participatie en co-creatie.”

DOE HET NIET ALLEEN

Binnen het programma is een apart project belegd genaamd ‘Veranderopgave’, waarin de senior HR adviseur is aangesteld als projectleider. De Veranderopgave behelst alle HR-aspecten, maar ook de cultuuraspecten voortkomend uit de implementatie van de Omgevingswet. De senior HR adviseur maakt dus als projectleider Veranderopgave deel uit van het Programmteam Omgevingswet. Ook de gemeenteraad heeft een belangrijke rol. Zij heeft veel ambities. ‘Benut de kansen van de Omgevingswet’, is de boodschap. Er zijn veel opgaven die we als gemeente niet alleen kunnen realiseren. Denk aan klimaat, milieu, gezondheid en veiligheid. Dus werk integraal, gebiedsgericht, geef ruimte aan de initiatiefnemer, zorg voor participatie en co-creatie. Daarnaast wil het college en de raad dat de zelfredzaamheid van de inwoners van de gemeente Katwijk groter wordt. Dat betekent dat wij als gemeente moeten zorgdragen voor één plek met alle juiste informatie over de mogelijkheden voor de burger. En een goede ketensamenwerking met de partners uit de regio.

MULTIDISCIPLINAIR

De gemeente Katwijk heeft 500 medewerkers die gemiddeld 49 jaar oud zijn. Mensen werken vaak al lang bij de gemeente. Een grote uitstroom van medewerkers die de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt, is reeds op gang gekomen.

“De komende jaren komen er veel vacatures vrij waarvoor we heel gericht willen selecteren op competenties en vaardigheden die passen bij de uitgangspunten van de Omgevingswet. Tot nu toe hebben we mensen vooral geselecteerd op inhoudelijke kennis en was er minder aandacht voor competenties als verbinden en luisteren.” vertelt Annette van Beelen. “Daarmee is niet gezegd dat er voor de toekomst vooral generalisten nodig zijn. Inhoud en kennis van zaken is juist nodig om over je eigen schaduw heen te kunnen springen ten behoeve van een individueel belang. Eigenlijk is het belangrijkste dat je multidisciplinair en integraal kunt werken. Dat geeft ook meer energie, er zit meer kracht in. Katwijk kent, als vele gemeenten, een cultuur waarin samenwerken best lastig is. Het eigen vakgebied blijkt vaak het belangrijkste. Maar als je verschillende vakdisciplines om tafel zet met de vraag: ‘Hoe kunnen we dit vraagstuk of initiatief realiseren?’, dan komen er hele mooie dingen uit. Een andere manier van werken geeft een extra boost en medewerkers beseffen dat steeds meer.”

De gemeente Katwijk betreft medewerkers heel actief bij de invoering van de Omgevingswet. Tevreden kijken zij terug op De Dag van de Omgevingswet die ze organiseerden op 26 oktober 2017. Het doel van de dag was om voor medewerkers meer in beeld te brengen wat het gaat betekenen. Wat is de impact van de Omgevingswet op jouw functie, de organisatie en wat betekent dat voor jou? Het motto is: Ik wil, jij wilt, wij kunnen. Want als je wilt, ben je al halverwege de ontwikkeling.

De dag was vooral bedoeld om het gesprek met elkaar aan te gaan. De komende drie jaar wil Katwijk ieder jaar zo’n dag organiseren. Vanaf 2018 gaan de gemeente gerichte trainingen geven aan medewerkers om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen passend bij de Omgevingswet.

DIGITAAL

Onder andere vanuit de ervaringen met de Omgevingswet wordt ook nagedacht over het anders inrichten van de organisatie. “In elk geval meer van buiten naar binnen.” vertelt Jan den Hollander. “Een van de belangrijkste noties daarbij is dat je de inwoner en ondernemer zich op verschillende manieren manifesteren: als klant, partner, onderdaan en/of gebruiker van de openbare ruimte. En dat betekent dat je je organisatie ook niet vanuit één blueprint kunt invullen als het gaat om je sturing, leiderschap, gedrag en instrumentarium.”

Voor veel gemeenten is de digitalisering ook een grote opgave bij de Omgevingswet. “Het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) is een enorme opgave op landelijk niveau.” stelt Wouter vast. “Het is groot en daardoor bijna niet te managen. Katwijk kiest er op dit moment voor om de eigen digitale informatie transparant, betrouwbaar en volledig te maken. Eenduidig met goede interfaces en koppelingen. We brengen onze eigen informatie op orde en haken van daaruit aan bij de landelijke ontwikkelingen. Doordat we de digitalisering en de procesontwikkeling direct hebben gekoppeld aan de implementatie van de Omgevingswet hebben we de grootste zekerheid dat bij de invoering van de Omgevingswet wij er helemaal klaar voor zijn.”